Saksprotokoll

Politisk sekretariat

Postadr.:Postboks 8001, 4068 STAVANGER
Besøksadr.:Øvre Kleivegate 15
Telefon:+47 51507090
E-post: politisk.sekretariat@stavanger.kommune.no
http:\\www.stavanger.kommune.no
Org.nr. 964965226

SAKSBEHANDLER	ARKIVSAK	ARKIVNR.	DATO
Gurid Lomeland	21/29042		dato

Utvalg: **Stavanger formannskap**
Møtedato: **09.12.2021**
Sak: **187/21**

Høringsuttalelse ny opplæringslov
Resultat: På sakslisten

Arkivsak: 21/29042
Stavanger formannskap har behandlet saken i møte 09.12.2021 sak 187/21

Møtebehandling

Eirik Faret Sakariassen (SV) fremmet følgende endringsforslag på vegne av AP, FNB, MDG, SV, Rødt, V og Sp:
«
Stryke linje 68-76
(Argumentasjon: burde bli fjernet pga. motstrid med ny tekst for OU)

Stryke linje 99-114

(Argumentasjon: det er i direkte motstrid med linje 128-134, om at skoler skal ha elevråd)

Stryke linje 172-175

(Argumentasjon: logisk motstrid med ny tekst fra OU)

Stryke linje 342-344
Stryke linje 419.»

Kjartan Alexander Svartsund Lunde (V) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av H, V og KrF:
«
1) Linjene 3-7 erstattes med:
Stavanger kommune anerkjenner at mye av nøkkelen til en god skolehverdag og tilstedeværelse på skolen er motivasjon hos elevene. Stavanger kommune er derfor fornøyd med at reformen og endringene i opplæringsloven støtter økte muligheter til faglig fordypning og valgfrihet for eleven og trygghet i skolen for lærere og elever.

2) Linjene 88-96 opprinnelig (83-91 i OU innstilling) erstattes med:
Stavanger kommune støtter fullt opp om forslaget om at det skal være opp til skolene å bestemme om det skal gis lekser. »

Leif Arne Moi Nilsen (FrP) fremmet følgende endringsforslag:
«
1. Følgende tillegg inntas i uttalelsen:
1.Stavanger kommune støtter forslaget fra Norsk Lektorlag om at loven skal ha med at ansatte i skolen har rett til å få informasjon om voldelige elever ved skolen.

2.Stavanger kommune stiller spørsmål ved at Opplæringslovutvalget hverken har drøftet eller foreslått å beskytte lektor- og lærertitelene. Dette på tross av at Stortinget ba regjeringen i 2017 om å utrede behovet for å beskytte lærertittelen.

3.Stavanger kommune slutter seg til Norsk Lektorlag sine uttalelser vedrørende sentrale begreper i lovens definisjoner om elevers skolemiljø som vil bli utydelige. Det er viktig at det er klare avgrensninger og at det er tydelig hva som utgjør en krenkelse.

4.Stavanger kommune vil understreker viktigheten av det ikke bare er «om mogleg» at aktivitetsplikten og håndhevingsordningen for saker om psykososialt skolemiljø, men at disse overholdes.

5.Stavanger kommune mener det må være en grunnleggende rett for hver enkelt elev, å kunne velge bort sidemålsundervisning.

2. Følgende linjer strykes:
58-84. 44-56. 36-42. 26-34. 86-96. 104-117. 132-144. 340-344. 346-363.»

Rune Askeland (MDG) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av MDG, SV og Rødt:

«Stavanger kommune vil forøvrig anbefale å avslutte praksis med å sette ordens- og oppførselskarakter på ungdoms- og videregående nivå, og i stedet styrke samarbeidet mellom lærer og elev, samt skole-hjem samarbeid, ved utfordringer knyttet til orden og oppførsel.»

Sissel Knutsen Hegdal (H) fremmet følgende alternative forslag:

«Høyre ønsker å støtte kommunedirektørens høringssvar vedr kap. 21, 24 og 31.»

Votering
Endringsforslag på vegne av Ap, FNB, MDG, SV, Rødt, V og Sp ble vedtatt 16 stemmer (Ap, H, FNB, MDG, SV, Rødt, V og Sp)
Tilleggsforslag på vegne av H, V og KrF fikk 6 stemmer (H, V, KrF)
V's tilleggsforslag fikk 1 stemme (V)
FrP's endringsforslag pkt. 1.1,1.2, 1.3 fikk 6 stemmer (H, FrP)
FrP's endringsforslag pkt. 1.4, 1.5 fikk 2 stemmer (FrP)
FrP's endringsforslag pkt. 2 fikk 2 stemmer (FrP)
Tilleggsforslag på vegne av MDG, SV og Rødt fikk 3 stemmer (MDG, SV, Rødt)
H's alternative forslag fikk 4 stemmer (H)

Formannskapets flertallsvedtak

Høringsuttalelse fra Stavanger kommune
Stavanger kommune gir med dette høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementet om forslag til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven.

Stavanger kommune er i all hovedsak positiv til lovforslaget, og mener forslaget på en god måte ivaretar behovene til barn, unge og voksne for grunnopplæring, langt på vei er både brukervennlig og anvendbar og i store trekk plasserer ansvar på riktig sted. Stavanger kommune mener imidlertid at forslaget går for langt i å lovfeste forhold som bør inngå i skolens pedagogiske ansvar og myndighet.

I likhet med KS, mener Stavanger kommune at det er viktig å se lovarbeidet i sammenheng med eventuell tillitsreform fra den nye regjeringen. Opplæringsloven vil styre kommunene i lang tid framover og vil være en viktig premiss for bygging av tillit mellom statlig og kommunalt nivå. Den vil også være viktig for tillit innad i kommunene, ikke minst mellom kommunens politiske og administrative ledelse og profesjonsfellesskapet (rektor og lærere) på skolene. Når staten stiller detaljerte krav til hvordan kommunene skal arbeide, og definerer konkrete plikter og rettigheter som skal oppfylles, skapes ekstra dokumentasjons og rapporteringsbehov som det til slutt er den enkelte ansatte som må bruke tid på. Tid og krefter som brukes på at lærere følger opp elever, skoleledere følger opp og støtter lærere og kommunen følger opp og støtter skolelederne, vil i stedet måtte brukes til å dokumentere at alle gjør sin plikt (for at elevene skal få sin rett). Derfor må en tillitsreform overfor de ansatte ses i sammenheng med en tillitsreform overfor kommunene.

Med dette som generelt utgangspunkt, har Stavanger kommune følgende merknader og innspill til departementets forslag til ny opplæringslov. Synspunktene følger inndelingen i kapitler i høringsnotatet:

Kap. 8 Fleksibilitet i fag- og timefordelingen

Stavanger kommune ser ikke behov for å øke andelen timer kommunene kan omdisponere mellom fag fra 5 til 10 prosent. Som departementet påpeker, kan dette føre til at praktiske og estetiske fag blir nedprioritert. Stavanger kommune mener samtidig det er viktig å styrke tverrfaglig arbeid i skolen og ser at større fleksibilitet i fag- og timefordelingen kan bidra til mer helhet og sammenheng i opplæringen og slik bidra til økt motivasjon hos elevene. Stavanger kommune mener derfor det er viktig at departementet tydeliggjør og presiserer at bestemmelsen om fleksibilitet i fag- og timefordelingen ikke skal hindre skolene fra å ha mer vanlig tverrfaglig opplæring enn det som følger av denne fleksibiliteten.

Kap. 9 Krav om forsvarlig opplæring

Stavanger kommune ønsker ikke at det skal innføres et generelt forsvarlighetskrav i opplæringsloven. Et generelt forsvarlighetskrav kan føre til nye krav om rutiner og dokumentasjon og innebære en betydelig byråkratisering og administrativ merbelastning for lærere og skoleledere. Dette vil ta tid og ressurser fra elevrettet arbeid. Stavanger kommune mener et generelt forsvarlighetskrav innebærer en uheldig rettsliggjøring av det som heller bør være profesjonelt og faglig skjønn.

Kap. 10 Opplæringsspråk og talemål

Stavanger kommune støtter forslaget om å presisere i loven at opplæringsspråket i Norge er norsk, samisk eller norsk tegnspråk, men ønsker at loven samtidig skal åpne for at det kan gjøres unntak fra bestemmelsen, slik opplæringslovsutvalget foreslår.

Stavanger kommune er uenig i departementets vurdering av at det fortsatt er behov for å regulere elevenes talemål i loven. Stavanger kommune viser til opplæringslovsutvalgets vurdering og mener det i dag er anerkjent at elever, lærere og andre ansatte i skolen kan bruke den dialekten de snakker hjemme. Uavhengig av denne bestemmelsen er det ikke lenger en fare for at personer må legge vekk dialekten sin dersom de flytter til et annet sted i landet. Bruk av ulike dialekter på en skole kan også være en berikelse. Stavanger kommune mener derfor, i likhet med det KS tidligere har uttalt, at denne bestemmelsen ikke bør videreføres.

Kap. 11 Bokmål og nynorsk i opplæringen

Stavanger kommune støtter forslaget om å videreføre kravet om rådgivende folkeavstemning ved skifte av skriftspråk i grunnskolen.

Stavanger kommune støtter forslaget om å videreføre retten til særskilte skriftspråkgrupper. Kommunen støtter å utvide retten til opplæring i en egen gruppe på det skriftspråket kommunen ikke har vedtatt, til å gjelde også for elever på 8. til 10. trinn.

Stavanger kommune støtter de øvrige forslagene fra departementet under kap. 10 nynorsk og bokmål i opplæringen.

Kap. 14 Plikt til å være aktivt med i opplæringen, oppfølgingsplikt ved fravær og lekser

Stavanger kommune støtter ikke forslaget om å lovregulere at skolen kan pålegge elevene å gjøre oppgaver utenom skoletiden (lekser). Stavanger kommune mener at vurderingen av om det skal gis lekser eller ikke, må være en faglig og pedagogisk vurdering lokalt på skolen. Vi frykter at en lovregulering kan gi signaleffekt om at lovgiver ønsker mer lekser. Vi er også bekymret for at en lovregulering vil påføre skolen og kommunen en større byrde med rapportering, oppfølging og kontroll. Stavanger kommune mener at skolens mulighet til å gi elevene hjemmeoppgaver og plikt til å sikre å tilpasse disse etter elevenes evner og forutsetninger, allerede følger av ansvaret for grunnopplæringen og det lokale handlingsrommet etter kommuneloven.

Kap. 15 Samarbeid mellom skolen og foreldrene

Departementet ber om innspill fra høringsinstansene til hvilke deler av skolens samarbeid med foreldrene det er særlig behov for nasjonale forskriftsregler om. Stavanger kommune mener innholdet i dagens forskrifter er godt.

Kap. 16 Elevenes medvirkning og skoledemokratiet

Stavanger kommune støtter departementets forslag om å presisere i loven at elevene har rett til medvirkning i alt som gjelder dem selv etter opplæringsloven, at elevene skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og har rett til å ytre meningene sine fritt og bli hørt, og at elevenes meninger skal vektlegges i samsvar med elevens alder og modenhet.
Stavanger kommune støtter departementets forslag om å presisere i loven at kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at elevene og foreldrene får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere virksomheten til skolen, blant annet arbeidet med kvalitetsutvikling av opplæringen, skolemiljøet og å fastsette skoleregler.

Stavanger kommune støtter departementets forslag om å lovfeste at skolen skal legge til rette for at alle elevene skal kunne ytre seg, at skolen skal oppmuntre dem til å delta i skoledemokratiet, og at skolen skal hjelpe elevene i arbeidet med skoledemokratiet.

Stavanger kommune støtter departementets forslag om å videreføre at grunnskoler og videregående skoler skal ha et elevråd som er valgt av elevene ved skolen, selv om det samtidig lovfestes at elevene kan velge å organisere seg på en annen måte. Stavanger kommune mener det er viktig, slik departementet sier i sitt høringsnotat, at det lovfestes hvilke rådsorganer skolen skal ha, både for elever og foreldre. Hvis den enkelte kommune eller skole skal avgjøre hvordan de vil organisere foreldre og elevers rett til brukermedvirkning, vil det kunne bli store variasjoner fra skole til skole.

Dette omfatter valg av brukerorganer, hvordan de skal være sammensatt, og hvordan organene skal arbeide.
Stavanger kommune støtter departementets forslag om å ikke videreføre lovbestemmelsene om sammensetningen og oppgavene til utvalgene og rådene og om sammensetningen av styre for skolen opprettet etter kommuneloven.

Stavanger kommune støtter forslaget om å videreføre at grunnskoler skal ha et samarbeidsutvalg, et skolemiljøutvalg og et foreldreråd. Stavanger kommune vil samtidig foreslår at disse organene gis mer reell makt enn de har i dag.

Kap. 18 Organiseringen av opplæringen

Stavanger kommune støtter forslaget om å videreføre lovkravet om lærertetthet. Lærernormen gir et viktig bidrag til større lærertetthet og rom for tettere oppfølging av elevene

Kap. 21 Tilpasset eller universell opplæring og kap. 22 Individuell tilrettelegging av opplæringen

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på om betegnelsen «tilpasset opplæring» bør endres til «universell opplæring». Departementet drøfter to alternativer, men har ikke tatt stilling til spørsmålet.

Stavanger kommune støtter opplæringslovsutvalgets forslag om at «forsterket innsats» innføres som ny betegnelse på «intensiv opplæring».
Stavanger kommune mener ikke at begrepet «universell opplæring» bør erstatte tilpasset opplæring. Begrepet «tilpasset opplæring» er godt innarbeidet, og peker i større grad på formålet med denne form for individuell tilrettelegging.

Stavanger kommune støtter også opplæringslovsutvalgets forslag om å bytte ut begrepet «intensiv opplæring» på 1.-4. trinn med «forsterket opplæring» og utvide plikten til å gi forsterket opplæring til hele opplæringsløpet. En slik endring vil etter Stavanger kommunes oppfatning kunne styrke arbeidet med å gjøre opplæringen universell og sikre at det blir satt inn tiltak raskt når elever har behov for det. Forsterket opplæring på alle trinn vil kunne forebygge byråkratisering og bidra til at skolen arbeider kontinuerlig for å styrke tilpasningen av opplæring, slik at opplæringen blir mest mulig universell og treffer mangfoldet av elever.

Til sist støtter Stavanger kommune forslaget fra opplæringslovsutvalget og departementet om å innføre «individuelt tilrettelagt opplæring» som ny betegnelse på «spesialundervisning».

Stavanger kommune støtter vurderingen av at begrepet individuelt tilrettelagt opplæring ikke vil virke stigmatiserende på samme måte som bruken av begrepet spesialundervisning, og at begrepsbyttet også kan bidra til å styrke inkluderingen i skolen. Departementet har vurdert ulike betegnelser som erstatning for dagens begrep om spesialundervisning og kommet til at individuelt tilrettelagt opplæring er det beste. Stavanger kommune støtter departementets vurderinger og konklusjon.

Kap. 24 Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Stavanger kommune støtter opplæringslovsutvalget og departementet i forslaget om at PP-tjenesten skal arbeide på systemnivå og se på hele læringsmiljøet i en opplæringskontekst. PP-tjenesten skal hjelpe skolen med tilrettelegging av opplæringen for alle elever. Det er likevel skolen som har ansvaret for å gi alle elever et godt pedagogisk og tilpasset tilbud.

Stavanger kommune støtter det framlagte forslaget til nye bestemmelser om PP-tjenestens oppgaver og mandat. Vi oppfatter at forslaget følger opp viktige anbefalinger fra blant annet Nordahl-utvalget og Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på: PP-tjenesten bør bruke mindre av sin tid på sakkyndige vurderinger og mer tid på å støtte skolene i deres arbeid med forebygging og tidlig innsats. Gjennom tilpasning av opplæringen, og ved å utvikle et godt og inkluderende læringsmiljø, skal skolene kunne komme i forkant av utfordringer hos elevene slik at de kan få tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Arbeid med tidlig innsats innebærer både å tilrettelegge for et godt pedagogisk tilbud så tidlig som mulig, og å støtte skolene i arbeidet med å sette inn tiltak raskt når utfordringer oppdages. Gjennom å støtte skolene i deres arbeid med å tilrettelegge opplæringen kan PP-tjenesten bidra til at det blir færre elever som trenger individuelt tilrettelagt opplæring.

PP-tjenesten bør bruke mindre av sin tid på sakkyndige vurderinger og mer tid på å støtte skolene i deres arbeid med forebygging og tidlig innsats, men det er en forutsetning at PPT har nok ressurser til å gjennomføre de sakkyndige vurderingene som loven krever, uten lang ventetid

Kap. 25 Særskilt språkopplæring for elever som har et annet morsmål enn norsk og samisk

Stavanger kommune støtter ikke forslaget om å presisere i loven at elever som har bodd kort tid i Norge, har rett til morsmålsopplæring med mindre dette er åpenbart unødvendig. Departementet skriver i sitt forslag at kort botid her er å regne som inntil tre år.

Nyankomne elever i Stavanger kommune får i dag tilbud om både tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring, mens de går i innføringstilbud. Kommunen har for øvrig en praksis der vi prioriterer å gi tospråklig fagopplæring til elevene, før vi tilbyr morsmålsopplæring. Morsmålsopplæringen skal gis etter skoletid, og for de minste elevene kan dette komme i konflikt med tiden i SFO. Leken og fellesskapet i SFO er viktig for integreringen og språkutviklingen til de minste barna. For eldre elever erfarer vi at arbeidet med begrepsutvikling i fag er det viktigste for å styrke læring og integrering.

Forslaget til ny lovbestemmelse om morsmålsopplæring vil gi lite rom for fleksibilitet i organiseringen av opplæringen. Stavanger kommune er bekymret for at et slikt lovkrav vil føre til mer segregerte tilbud og svekket inkludering av elevene i det ordinære opplæringstilbudet. Kravet vil også belaste skolene og kommunen med økt tidsbruk til dokumentasjon. For elever der det vurderes som mer hensiktsmessig å gi annen type opplæring enn morsmålsopplæring, vil skolen og kommunen måtte dokumentere at morsmålsopplæring er «åpenbart unødvendig».

Å skulle tilby alle nyankomne elever både særskilt norskopplæring, tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring i minst tre år, vil, i tillegg til å være kostnadskrevende, også kunne bli en utfordring med tanke på å få tak i nok morsmålslærere med nødvendig og riktig kompetanse. Stavanger kommune erfarer at antallet elever med ulike morsmål kan variere mye over tid. Kommunen vil kunne få rekrutteringsutfordringer og utfordringer med nedbemanning når antallet elever i de ulike språkgruppene går opp eller ned.

Kap. 27 Opplæring i og på de samiske språkene

Departementet hører åpent om det bør innføres en utvidet rett til opplæring på samisk utenfor forvaltningsområdet når minst tre samiske grunnskoleelever i en kommune krever det. Departementet viser i høringsnotatet til ulike utfordringer: særlig den store mangelen på lærere og at store deler av opplæringen vil måtte gis som fjernundervisning.
Stavanger kommune mener det ikke bør innføres en slik rett utenfor forvaltningsområdet. Kommunen mener en slik bestemmelse vil kunne komme i konflikt med elevenes rett til et godt skolemiljø, og barns behov for å være del av et større læringsfellesskap på skolen sin.

Kap. 30 Elevenes skolemiljø

Stavanger kommune støtter departementets forslag om å videreføre at Statsforvalteren i håndhevingsordningen i skolemiljøsaker skal fatte vedtak om hva skolene skal gjøre.
Det er i første rekke skolene som skal iverksette tiltak, enten det er forebyggende for å stoppe mobbing, eller for å reparere skadene. Men i tilfeller hvor berørte parter opplever at skolene ikke gjør det som er pålagt etter kap 9A, må det kunne fattes vedtak om konkrete tiltak hos Statsforvalteren.

Kap. 31 Avverging av skade og bruk av fysiske inngrep mot elevene

Departementet foreslår ingen regler om bruk av fysisk makt mot elever i høringsnotatet, men ønsker å utrede dette ytterligere. Departementet ber om høringsinstansens syn på opplæringslovutvalgets vurderinger og forslag til bestemmelser som skal gi hjemmel for at ansatte skal kunne gripe inn fysisk mot elev når det er nødvendig for å avverge skade på personer eller eiendom. Departementet ber videre om høringsinstansens syn på spørsmålet om det i noen tilfeller bør være adgang til å gripe inn fysisk mot en elev som forstyrrer eller ødelegger for undervisning i en slik grad at det blir en uholdbar undervisningssituasjon.

Det er svært utfordrende å skulle lovregulere bruk av fysiske inngrep mot elever, både i forhold til hva som tilhører jussens område, hva som er profesjonsetikk og hva som ligger i skolens oppdragermandat.

Skolen er den samfunnsinstitusjonen som møter alle barn og unge. Den har et avledet mandat fra foreldrene, og opplæringen skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet. Skolen er dermed en møteplass mellom barn og voksne med det ujevne maktforholdet som ligger i selve oppdragersituasjonen. Skolen er også en møteplass for barn og unge seg imellom. Den er en viktig del av barn og unges oppvekstmiljø der barn og unge møter hverandre, etablerer vennskap og prøver ut sosiale ferdigheter.

Skolen karakteriseres ved handlingstvang. Det vil si at hendelser/situasjoner må ordnes og løses der og da. Situasjoner oppstår med enkeltelever og mellom elever. Den ansatte/voksne kan ikke tre tilbake for å sjekke om dette er fysisk inngripen, nødverge eller at man ut fra sin profesjonsetikk ønsker å ivareta elevene noe som noen ganger også innebærer fysisk inngripen.

Det kan være vanskelig å skille mellom handlinger som skolen har plikt og rett til å utøve som en del av sitt oppdrager- og omsorgsansvar, slik som vanlig omsorg og grensesetting, og når et grep blir så fast at det krever særskilt lovhjemmel.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø og skolen skal ikke godta krenkende oppførsel verken fra elever eller de som arbeider på skolen. Lovregulering av fysisk inngripen må derfor også ses i sammenheng med lovreguleringen av elevenes skolemiljø, ikke minst problematikken rundt at ansatte krenker elever og at det er elevens subjektive opplevelse som skal danne grunnlaget for skolens reaksjoner.

I tillegg omfatter grunnopplæringen elever fra 5 til 19 år, som også må tas i betraktning ved en eventuell lovregulering.

*Stavanger kommune ønsker å gi f*ølgende tilbakemelding på noen av spørsmålene som Departementet ber oss om å ta stilling til:

- 31.6.1: Opplæringsloven bør inneholde regler om adgangen til å bruke fysisk makt mot elever for å sikre forsvarleg kompetanse i skolen, slik at ulovleg bruk av tvang blir stanset.
- 31.6.2: Hvilke fysiske inngrep bør en eventuell lovregulering omfatte? Stavanger kommune støtter Departementets vurderinger, men ønsker å presisere at all bruk av tvang for å nå opplæringsmål, er forbudt.
- 31.6.3: Stavanger kommune mener ikke at ansatte bør kunne gripe inn fysisk i situasjoner der elever forstyrrer eller ødelegger for undervisningen. Slik uro må håndteres med en fagleg-pedagogisk tilnærming.
- 31.6.4.1: Skal ansatte kunne gripe inn fysisk mot elever for å hindre skade på personer eller eiendom? Stavanger kommune mener det er helt nødvendig å sær-regulere straffeloven sine nødrett- og nødvergeregler for hele grunnopplæringen for å sikre forsvarleg kompetanse, noe som også innebærer en tydeliggjøring av hva som er lovlige og nyttige tiltak. En slik tydeliggjøring kan gjøres både i egen forskrift og i en veileder jf. t.d. gjeldende veileder fra Udir om spesialundervisning. Forsvarlig kompetanse innebærer også at det må trenes på slike tiltak, for å kunne skille mellom det som er lovlig og det som er ulovlig.
- 31.6.4.3: Psykisk skade omfattes ikke. Stavanger kommune støtter Departementets vurdering på dette punktet, der det er lagt til grunn at skolen skal håndtere dette på grunnlag av reglane om elevene sitt skolemiljø.
- 31.6.4.4: Gripe inn for å hindre at situasjonen eskalerer. Stavanger kommune støtter Departementet, som viser til helselovgivingen og konkluderer med at slike situasjonar blir dekket av en eventuell regel om at ansatte kan gripe inn fysisk mot elevar dersom det er nødvendig for å avverge skade på personer eller for å avverge stor skade på eiendom.
- 31.6.4.5 Vesentlig skade på eiendom. Stavanger kommune støtter at bestemmelsene også må må omfatte vesentlig skade på eiendom.
- 31.6.4.5 Hvilke fysiske inngrep bør ansatte kunne bruke for å hindre skade på personer eller eiendom? Det er krevende de å regulere dette detaljert i loven. Stavanger kommune mener at det her bør lages en veileder, og at det fysiske inngrepet skal være egnet til å avverge skade på personer eller vesentlig skade på eigedom, samtidig som inngrepet skal være så kortvarig og skånsomt som mulig. Det bør ikke åpnes for såkalte skjermingstiltak etter helselovgivingen.
- 31.6.6: Hvilke andre vilkår bør være oppfylt for å kunne gripe inn fysisk? Stavanger kommune er enig med Departementet om at det bør stå uttrykkelig i loven at inngrepet må være egnet til å hindre eller avgrense den aktuelle skaden, og at det må være så kortvarig og skånsomt som mulig.
- 31.6.8: Loven bør presisere at skolen skal arbeide forebyggende, og det bør gå fram at det er ein del av det forebyggende arbeidet å sikre forsvarleg kompetanse på dette området.
- 31.6.9: Det bør være et krav om at skolen skal dokumentere og melde fra om hendelser med fysiske inngrep, men dokumentasjonskravene må ikke bli for omfattende. Stavanger kommune er enig med Departementet i at aktuelle minimumskrav kan være å lovfeste at skolen skal dokumentere hendelsen med en beskrivelse av situasjonen og inngrepet som ble gjort. Uten dokumentasjonskrav vil det være svært vanskelig å få gjort noe med skoler som over tid har utviklet en ulovleg praksis. Det må også være krav om å melde fra til rektor og til skoleeier.

Kap. 32 Skoleregler og ordenstiltak

Stavanger kommune støtter departementets forslag til endringer i dette kapittelet og mener forslaget vil styrke arbeidet med å skape et godt skolemiljø. Stavanger kommune støtter også opplæringslovsutvalgets og departementets forslag om at skolereglene skal inneholde regler om organisering av skoledemokratiet. Vi viser her til vårt standpunkt om at opplæringsloven ikke bør regulere hvordan skoledemokratiet skal organiseres, men at demokratiet bør utformes av elever, foreldre og ansatte i skoler og kommuner.

Sammensetningen og oppgavene til brukerorganene bør derfor etter vårt syn fastsettes i skolereglene.

Kap. 37 Skyss, reisefølge og losji

Stavanger kommune mener skyssrett bør bare gjelde fra det hjemmet som eleven har skoletilhørighet ut fra. Regelen om rett til skyss fra begge foreldre nesten uansett hvor de bor, gir store kostnader for fylkeskommunen og kommunen og lang reisevei i offentlig transport eller i taxi for mange barn.

Stavanger kommune mener det ikke bør være et offentlig ansvar å organisere og finansiere skyss for foreldre som bosetter seg langt unna barnets skole. Å la ansvaret for slik skyss tilhøre foreldrene, vil stimulere foreldre til å prioritere nærhet til barnets skole og nærmiljø når de velger hvor de vil bosette seg etter samlivsbrudd, noe som etter vår vurdering vil være til barnets beste.

For øvrig syns vi det ville være en hjelp for både skoler og innbyggere om alt ansvar for skoleskyss var samlet hos fylkeskommunen. I dag har kommunen ansvar for skyss på grunn av særlig farlig skolevei. Mange særlig farlige skoleveier er fylkeskommunale, og ansvaret for å vurdere skyssrett i disse tilfellene burde derfor også ligge hos fylkeskommunen. At forvaltningsansvaret i dag er delt, skaper unødvendig uklarhet for skoler og innbyggere og gir mindre effektiv saksbehandling i kommune og fylkeskommune.

Kap. 48 Personalet i skolen og kap. 20 Fjernundervisning

I likhet med KS, støtter Stavanger kommune ikke et lovkrav om studiepoenggivende utdanning i pedagogisk ledelse for nytilsatte rektorer. Vi støtter muligheten for at en rektor kan lede flere skoler, med de betingelsene som er satt for dette. Vi støtter kravet om kompetanse for tilsetting som lærer, inkludert muligheten for å tilsette midlertidig og på vilkår dersom ingen søkere oppfyller kompetansekravene.

Stavanger kommune støtter heller ikke lovregulering av plikt til en forsvarlig vikarordning. Vi er enige i at kommunene og skolene skal ha gode vikarordninger, men mener at en lovfesting av en plikt er unødvendig. Begrepet «forsvarlig» er upresist gir ikke noen nærmere avklaring ut over den plikten som kommunene allerede har til å ha nødvendig og riktig kompetanse i skolene.

Stavanger kommune støtter forslaget om at bare lærere skal ha det faglige ansvaret for opplæringen, under forutsetning av at det med lærer forstås lærere som oppfyller kompetansekravene (har lærerutdanning), midlertidig ansatte og ansatte på vilkår. Denne forutsetningen er avgjørende for å sikre at det er praktisk mulig å gjennomføre undervisningen ved fravær og rekrutteringsutfordringer.

Departementet ber høringsinstansene svare på om det bør innføres en regel om at opplæring skal forberedes og følges opp av en lærer, og at en lærer som hovedregel skal være til stede sammen med elevene i opplæringssituasjonen. Stavanger kommune støtter dette som hovedregel, men mener en slik regel ikke må være til hinder for utvikling av skolen til beste for elevene. Det må åpnes opp for innovasjon til beste for elevenes læring, både når det gjelder organisering av undervisningen, valg av undervisningsmetoder og læremidler, men også når det gjelder tilbuds- og skolestruktur. Det er viktig at man tar vare på de erfaringene lærere, skoleledere og kommuner har høstet under covid 19-pandemien.

Fjernundervisning kan gi muligheter og fagtilbud til elever som ellers ikke ville ha tilgang til et tilsvarende tilbud ved fysisk tilstedeværelse på egen skole. På samme måte kan fjernundervisning åpne for at elever som av helsemessige grunner ikke kan delta fysisk i

undervisningen i kortere eller lengre perioder, likevel kan delta i læringsfellesskapet og få læringsutbytte de ellers ikke ville fått.

Kap. 63 Økonomiske og administrative konsekvenser

Både Kunnskapsdepartementet og KS ber kommunene gi sin vurdering av de økonomiske og administrative konsekvensene av forslaget. Det er vanskelig å gi et presist anslag over hva konsekvensene vil bli for Stavanger kommune. Økte krav og reguleringer vil gi økt arbeidsmengde og økte kostnader på mange nivå i kommunen. Den alvorligste kostnaden er dersom mer detaljerte krav, oppfølging og kontroll øker læreres og skoleledere tidsbruk til oppgaver som ikke er direkte rettet mot elevene og elevenes læring. Kommunen stiller seg her bak KS' ønske om en tydeliggjøring av hva følgene samlet sett vil bli. Videre forutsetter vi fullfinansiering av alle lovpålagte endringer.

.

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.